

Colom va decidir trencar ERC amb els dubtes dels seus més destacats col·laboradors, entre ells Pilar Rahola. La possibilitat de l'escissió, feia mesos que la rumiava. Abans, però, Colom va intentar que Huguet es fes càrrec de la secretaria general.

ERC: crònica d'una fugida accidentada

XAVIER GÓMEZ

Dilluns dia 7 d'octubre. Són les vuit del matí quan sona el telèfon a casa de Joan Ridaó. El diputat republicà, engripat, despenja. A l'altre cap del fil hi ha Pilar Rahola, notablement afectada, que fa un últim intent per aconseguir que la *tercera via* es decanti per Colom. "La vostra actitud és molt important per l'Àngel", assegura, i li demana que no deixin "sense oxigen" el líder independentista. Dos dies abans d'aquesta conversa, el consell nacional donava un fort revés a les possibilitats de Colom de tornar a presentar-se a la secretaria general votant el canvi de seu del congrés d'ERC, una petició defensada pels crítics i a la qual els representants de la *tercera via* —els diputats Huguet, Ridaó i Portabella— no es van oposar.

Ridaó, que és advocat de professió, té pressa perquè a les nou del matí té un judici a l'Audiència i evita discutir massa amb Rahola. Abans de penjar, la diputada l'avisava que després del consell nacional de dissabte "la corda està molt tensa" i que en les properes hores poden passar coses.

Rahola també té pressa, primer perquè ha d'anar a la tertúlia de Catalunya Ràdio de les nou, però sobretot perquè després ha quedat amb l'Àngel Colom a casa seva. Hi ha un tema important a discutir: si abandonen ERC o no. Rahola no havia assistit per motius personals al consell nacional de dissabte, però havia parlat telefònicament amb Colom diumenge en una trucada en què l'encara secretari general d'ERC li avançava que la seva

Colom i Rahola, el dia que van anunciar que abandonaven ERC. Alguns col·laboradors de Colom van intentar persuadir-lo d'esperar al congrés del partit.

decisió d'abandonar el partit és ja definitiva i irrevocable. La votació del consell nacional només va confirmar el que ja anava pensant des de feia temps. Un col·laborador molt proper al líder independentista comentava que després d'aquesta votació, Colom "va desconnectar" de la reunió, es va desentendre del que hi succeïa: "mentalment ja no hi era".

La reacció de Rahola no és de sorpresa, ja que aquesta era una de les possibilitats que hi havia sobre la taula des de feia mesos, però discrepa que s'hagi d'abandonar sense passar abans pel congrés previst per final de novembre. Discuteixen una estona, però acorden veure's l'endemà. Després de la tertúlia a la ràdio, la diputada va fins al carrer de Pau Claris, al domicili particular de Colom. Estan sols. Rahola exposa que trencar abans del congrés nacional té molts riscos, i que ella no està disposada a jugar. Colom, en canvi, vol forçar l'escissió sense perdre ni un minut, perquè considera que a ERC ja no hi ha res a fer.

L'intent de Rahola de portar Colom fins al congrés de Vilafranca s'estavella davant un Colom inflexible, mentre la conversa va pujant de to. Al pis del carrer de Pau Claris se senten crits. Hi ha un moment en que el tàndem que ha conduït ERC des de 1993 fins al dia d'avui està a punt d'esclatar. El líder independentista tanca la discussió posant la seva interlocutora contra la paret: "véns amb mi o no véns". Rahola, sense gaires opcions, acaba acceptant.

Els dubtes de Pilar Rahola no són els únics. A l'hora de dinar, Colom es reuneix amb el seu nucli més reduït de col·laboradors per analitzar la situació. La cita és al restaurant Tick Tack Toe del carrer de Llúria. Allà, el líder d'ERC pot comprovar com alguns dels seus tampoc no ho tenen gaire clar. Rahola no hi és perquè ha hagut d'anar al Ritz, al dinar que Tribuna Barcelo-

és plantejable després del congrés. En aquesta línia se situen Garcia de Enterría, secretari d'organització del partit, Roig, ex-cap de gabinet de Colom, i Esteve, també destacat membre de l'aparell.

Però una vegada més, les posicions del líder independentista són inflexibles i es mostra molt sincer davant els seus col·laboradors més fidels: no té "cap il·lusió" per presentar-se de nou a secretari general, i menys davant un resultat incert. L'única cosa que motiva Colom, en tot cas, és començar de nou, una tesi a la qual també s'apunta principalment Xavier Bosch. De Enterría posa números sobre la taula i garanteix a

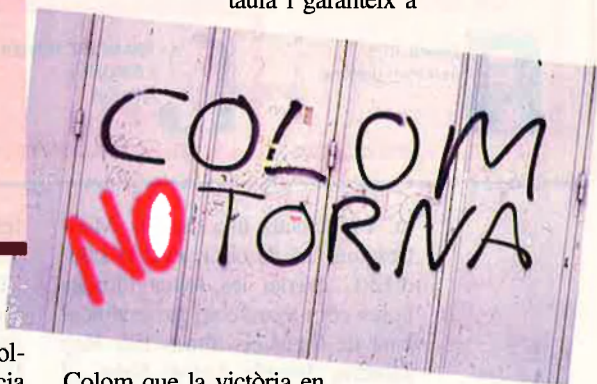
Josep Lluís Carod Rovira (a la dreta) ha impulsat al costat de Joan Puigcercós (a l'esquerra) i altres dirigents d'ERC un moviment de renovació. Aquest moviment ha culminat amb la sortida del partit del seu secretari general, Àngel Colom.

Rahola discrepava de Colom sobre la conveniència d'abandonar ERC abans del congrés del partit. Tots dos van tenir una forta discussió.

na ha organitzat amb Raimon Obiols, però s'hi incorpora a l'hora del cafè. Inicialment, al voltant de la taula hi ha David Garcia de Enterría, Xavier Bosch, Carles Carrera, Albert Roig, Miquel Esteve, Enric Mainés, Albert Canet i Benet Tugues. Salvador Morera també hi estava convidat, però no va poder assistir. Tres dels presents expressen clarament la seva posició favorable a "esgotar els terminis" abans de prendre una decisió, i per tant anar al congrés amb una candidatura encapçalada per Colom. La ruptura, afegeixen, només

Colom que la victòria en el congrés de Vilafranca està pràcticament assegurada, però els intents de fer-lo canviar d'opinió no prosperen. El dinar acaba amb l'acord, ara ja definitiu, d'abandonar ERC i crear un nou partit polític.

Des d'aquell moment, l'operatiu de l'escissió ja comença a treballar. Rahola i Bosch fan una enigmàtica conferència de premsa la mateixa tarda, anunciant que l'endemà, dimarts, Colom "plantarà ca-

ELS HISTÒRICS

HERIBERT BARRERA

JORDI CARBONELL

MARC AURELI VILA

ELS RENOVADORS

JOSEP LLUÍS CAROD ROVIRA
Diputat

TERCERA VIA

JOSEP HUGUET
Diputat

JOAN PUIGERCÓS
Diputat

JOAN RIDAO
Diputat

JOSEP BARGALLÓ
Diputat

JORDI PORTABELLA
Diputat

ERNEST BENACH
Diputat

ALTERNATIVA REPUBLICANA

CARLES BONET

JORDI AUSÀS
Diputat

INDEPENDENT

FRANCESC FERRER i GIRONÈS
Diputat

LES JOVENTUTS

CAMIL ROS
Secretari general

PARTIT PER LA INDEPENDÈNCIA

ÀNGEL COLOM
Diputat, senador

PILAR RAHOLA
Diputada

BENET TUGUES
Diputat

XAVIER BOSCH
Diputat

SALVADOR MORERA
Diputat

ra" i anunciarà una decisió. Mentrestant, des de casa seva, el líder d'ERC esgota les seves últimes hores com a secretari general acabant de lligar els últims fils. Rep Morera, després Agustí Soler, el segon regidor de l'Ajuntament de Barcelona, i prepara la reunió que celebrarà el mateix vespre al Gran Cafè amb una trentena de militants afins, els quals s'han de convertir en el nucli dur del trencament. Naturalment, els reunits al migdia van al sopar del Gran Cafè sense fissures, tancant files al voltant de Colom. El sopar només serveix per confirmar el que ja estava decidit hores abans. La ruptura ja és un

fet. L'endemà mateix és comunicada a la premsa.

Colom va anunciar davant les càmeres que abandonava ERC per iniciar un nou projecte polític. El líder independentista culminava així una opció personal tancada la nit anterior però que feia mesos que li rondava pel cap. El primer indici d'aquesta possibilitat, el va donar el dia 22 d'abril, en una reunió del secretariat adjunt d'ERC. Acabava de veure la llum pública la "Carta dels 229", el manifest que representava l'inici del moviment renovador. Aquell dia Colom va confessar als seus col·laboradors la intenció de plegar i anar-

se'n a casa. Només la pressió dels presents van fer rectificar l'encara secretari general. Però en aquella reunió, Xavier Bosch, la mà dreta de Colom, ja va posar sobre la taula la possibilitat de trencar ERC. És el mateix Bosch qui convoca per l'endemà una reunió a casa de Rahola per analitzar la situació i preparar una resposta: ell defensa el trencament, però la majoria de coloms encara pretén presentar batalla als crítics. En aquella reunió ja no hi són convidats ni Hugué, ni Portabella, ni Ridaó, que tot i ser membres del secretariat permanent i col·laboradors de Colom, ja despertaven reticències.

Hugué diu no. La crisi interna d'ERC, en lloc d'amainar, va en augment fins que Colom anuncia el 16 de juliol que no es torna a presentar, justament dos dies després que el sector de Carod Rovira reuneixi vuit-centes persones en un acte a Martorell.

Però quinze dies abans d'aquest acte, preveient que les coses es van complicant, Colom fa un últim intent de configurar una majoria afí a ERC i ofereix a Josep Hugué encapçalar una candidatura a la secretaria general que comptaria amb el seu suport i el de Rahola. Però el diputat manresà no considera que l'oferta de Colom tingui prou garanties i la rebutja: "no crec en les maniobres dubtoses", va explicar.

La seva negativa significa, *de facto*, la fractura definitiva de l'espai colomí entre els "purs" i la *tercera via*, sense possibilitat de marxa enrere. Durant tota la crisi, el sector colomí intentà infructuosament recuperar el suport de la *tercera via*, per mirar de forçar el secretari general a repensar la seva decisió de no presentar-se. L'últim intent es produí en un dinar al restaurant El Pla de la Garsa, el passat dijous 3 d'octubre. Els enviats de Colom, amb Garcia de Enterría al capdavant, no aconseguiren el seu propòsit. Després d'aquest fracàs, la votació del consell nacional del dissabte següent només va ser la darrera empenta que precipitaria Colom fora d'ERC.

Pere Martí